

Dôvodová správa: úprava VZN o úhradách za sociálne služby

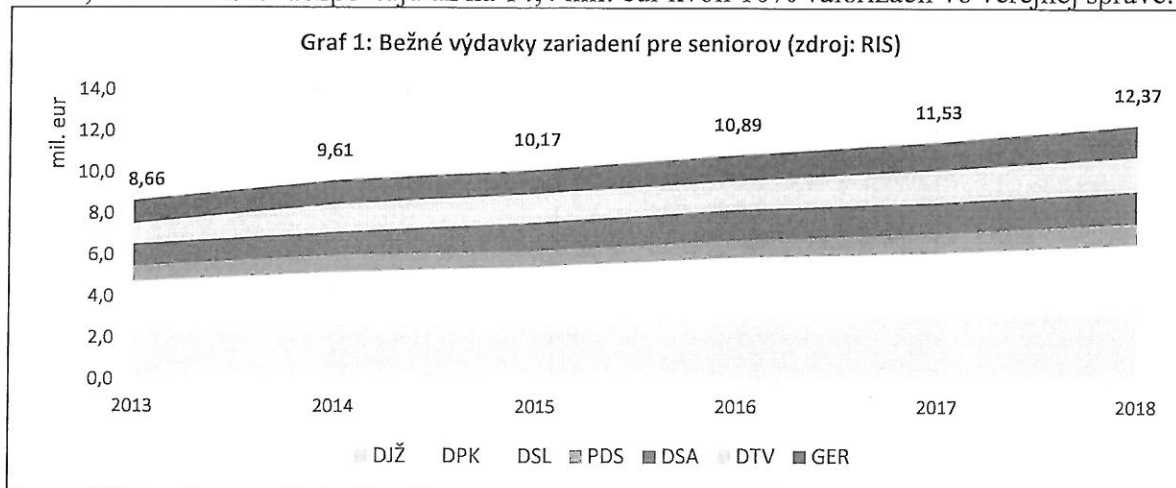
Zhrnutie

- Náklady na prevádzku zariadení pre seniorov narástli od roku 2013 o 43 %, na raste sa najviac podieľajú mzdy (47% nárast).
- Rast miezd nákladovo znášal rozpočet hlavného mesta. Krytie nákladov úhradami klientov kleslo z 32 % v roku 2013 na 26 % v roku 2018. Dotácie od štátu narástli iba o 3 %. Úhrady klientov sa nemenili minimálne od roku 2011.
- Priemerná úhrada klienta v bratislavských zariadeniach je v porovnaní s inými krajskými mestami nižšia o 34 %.
- Materiál predstavuje tri alternatívy úpravy úhrad (zvýšenie o 30 %, 50 % a 75 %) pre zohľadnenie doterajšieho nárastu, s mechanizmom každoročnej valorizácie na základe rastu ekonomicky oprávnených nákladov.
- Dodatočné rozpočtové príjmy budú, v závislosti od zvolenej alternatívy, medzi 0,9 – 2,5 mil. eur v budúcom roku, s každoročnou valorizáciou.

Za sociálnu oblasť:

V Bratislave máme 7 zariadení pre seniorov zriadených hlavným mestom Bratislava s celkovou kapacitou **1027 miest**, celkovým počtom zamestnancov **470** a celkovým počtom klientov umiestnených v zariadení v stupňoch odkázanosti II. – VI. – **1027**.

Náklady na prevádzku zariadení pre seniorov, zriadených hlavným mestom, rástli od roku 2013 priemerným tempom 7,4 % ročne (z 8,7 na 12,4 mil. eur v roku 2018), tvoria jednu z najväčších položiek rozpočtu mesta. Celkový nárast medzi rokmi 2013 a 2018 predstavuje 43 %. Výdavky na starostlivosť o seniorov sú piata najväčšia položka rozpočtu mesta, v roku 2019 sa rozpočtujú až na 14,4 mil. eur kvôli 10% valorizácii vo verejnej správe.

Na raste miezd sa najviac podieľajú osobné náklady (8 % ročne), ktoré narástli z 5 mil. eur v roku 2013 na 7,5 mil. eur v roku 2018. Celkový nárast medzi rokmi 2013 a 2018 predstavuje 47 %. V rokoch 2019 a 2020 sa vplyvom povinnej valorizácie a úpravou zákonníka práce očakáva ďalší rast o viac ako 10 % ročne. **Rast miezd nákladovo znášal rozpočet hlavného mesta.** Podiel nákladov, krytých úhradou klientov, klesol v priemere o 6 bodov z 32 % v roku 2013 na 26 % v roku 2018. Financovanie zo strany štátu nezohľadňovalo vyššie náklady na zamestnávanie v zariadeniach sociálnych služieb, dotácia od MPSVR SR narástla medzi rokmi 2013 a 2018 iba o 3,1 %.

Úhrada zo strany klientov sa nemenila od roku 2011, s výnimkou DS Archa klesol vo všetkých zariadeniach podiel nákladov, krytých príjmami od klientov.

Tabuľka 1: Podiel nákladov, krytých z príjmov od klientov (zdroj: rozpočet HMBA)

Zariadenie	2013	2018	Rozdiel
Dom tretieho veku, Polereckého ul.	40%	28%	-12%
Domov jesene života, Hanulova ul.	32%	26%	-6%
ZOS Sekurisova ul.	22%	20%	-2%
Petržalský domov seniorov, Rusovská cesta	26%	22%	-4%
Domov seniorov Archa na Rozvodnej ul.	17%	27%	11%
Zariadenie opatrovateľskej služby v DSA (ZOS)	9%	23%	14%
Domov seniorov Lamač, Na barine	45%	32%	-13%
Gerium, Pri trati	26%	16%	-9%
ZOS Smolnícka ul.	27%	26%	-2%
Domov pri kríži, ul. Pri Kríži	42%	29%	-13%
Priemer	32%	26%	-6%

Priemerná úhrada klienta v bratislavských zariadeniach je v porovnaní s inými krajskými mestami nižšia o 34 %. Priemerná mesačná úhrada klienta v roku 2018 bola v bratislavských zariadeniach pre seniorov 229 eur. Na tejto úrovni sa pohybujú iba Nitra a Košice (243, resp. 237 eur), ostatné krajské mestá vyberú o približne polovicu viac za jedného klienta. Pritom mediánová mzda v bratislavskom kraji je o približne štvrtinu vyššia ako v ostatných krajoch, takže nominálny rozdiel v úhradách je znásobený vyššími cenami práce a vyššou konkurenciou na pracovnom trhu.

Tabuľka 2: Priemerné úhrady od klientov v zariadeniach pre seniorov v krajských mestách (zdroj: HMBA, ŠÚSR)

V eur	Priemerná mesačná úhrada na klienta	Rozdiel oproti Bratislave	Mediánová mzda v kraji	Rozdiel oproti Bratislave
Bratislava	229	0	1169	0
Banská Bystrica	329	44%	862	-26%
Trnava	385	68%	940	-20%
Nitra	243	6%	861	-26%
Trenčín	310	35%	928	-21%
Košice	237	3%	905	-23%
Prešov	343	50%	791	-32%
Priemer bez Bratislavy	308	34%		

Pre zohľadnenie rastúcich mzdových nákladov a dosiahnutie minimálnej úrovne iných krajských miest navrhujeme upraviť úhrady za ubytovanie a odbornú činnosť v zariadeniach sociálnych služieb o 50 %. Tento nárast zohľadní rast nákladov za roky 2013 a 2018 a zároveň vytvorí priestor pre ďalší očakávaný rast nákladov v rokoch 2019 a 2020 z dôvodu povinnej valorizácie miezd zamestnancov vo verejnom záujme. Zároveň zohľadní úroveň úhrad v iných krajských mestách a realitu trhu práce v Bratislave v porovnaní s inými krajskými mestami.